

Tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen Iso-Petäjämäen alueelle

Tekninen lautakunta 14.12.2022 § 102

Valmistelija

Tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi

Lapinlahden kunnanhallitus on kokouksessaan 12.9.2022 § 161 hyväksynyt ABO Wind Oy:n aloitteen tuulivoimaa koskevan osayleiskaavan laatimiseksi Lapinlahden Iso-Petäjämäen alueelle.

Osayleiskaavoitettava alue on osa laajempaa aluetta, joka maakuntakaavassa on potentiaalista aluetta tuulisuuden takia. Alue kokonaisuudessaan sijoittuu myös lisälmen kaupungin puolelle. Alueelle on suunnitteilla muitakin tuulivoima hankkeita. ABO Wind Oy:n hanke koostuisi noin 18 tuulivoimalasta.

Kaavarajaus, voimaloiden sijoittelu ja kokonaismäärä tarkentuvat kaavaprosessin aikana huomioiden kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointiprosessin (YVA) selvitykset, lausunnot, mielipiteet ja sidosryhmäkeskustelut.

Kaavoitusprosessin kanssa rinnakkain tehdään ympäristövaikutusten arviointi (YVA).

Tuulivoimaa koskeva osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena. Oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa (Mrl 77a §) voidaan määrätä kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden osalta.

Tuulivoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimiskustannukset (Mrl 77c §). Jos (Mrl 77a §:n mukainen) tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava laaditaan pääasiallisesti yksityisen edun vaatimana ja tuulivoimahankkeeseen ryhtyvän taikka maanomistajan tai haltijan aloitteesta, kunta voi periä tältä yleiskaavan laatimisesta aiheutuneet kustannukset kokonaan tai osaksi. Kunta hyväksyy kaavaaluekohtaisesti perittävän maksun periaatteet ja maksun perimistavan sekä -ajan.

Kiellot yleiskaavaa laadittaessa (Mrl 38 §). Kun yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on pantu vireille, kunta voi määrätä alueelle rakennuskiellon ja 128 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen.

Kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen Mrl 171 §:n mukaisesti mm. rakennuskielloista ja toimenpiderajoituksista. Poikkeaminen ei saa aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä poikkeusta saa myöntää, jos se johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

ABO Wind Oy vastaa kaavoituksen kustannuksista Mrl 77c §:n mukaisesti ja esittää Lapinlahden kunnalle hankkeen tuulivoimaosayleiskaavoituksesta vastaavaksi konsultiksi A-Insinöörit Civil Oytä. Kaavanlaatijana toimisi A-insinöörit Civil Oystä johtava konsultti Katri Peltoniemi.

A-Insinöörit Civil Oy on valmistellut osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) koskien osayleiskaavoitettavaa aluetta.

Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Suunnittelualue ja sen lähiympäristö on harvaan rakennettu, ja se on luokiteltu (SYKE, Harva ja tiheä taajama-alue mukaan) harvaan asutuksi maaseudeksi.

Osayleiskaavan suunnittelun tavoitteena on toteuttaa tuulivoimapuiston rakentaminen luonnonympäristön ominaispiirteet ja ympäristövaikutukset huomioon ottaen sekä lieventää rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia

vaikutuksia. Lisäksi osayleiskaavan tavoitteena on ottaa huomioon muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin kuluessa muodostuvat tavoitteet.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta hyväksyy kaavakonsultiksi A-Insinöörit Civil Oy:n, sekä kuuluttaa tuulivoimaosayleiskaavan vireille ja asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) yleisesti nähtävillä ajalle 9.1.2023 – 7.2.2023 ja pyytää siitä lausunnot tuulivoimalaosayleiskaavan OAS, 14.12.2022 sivulla 21 mainituilta.
Päätös	Tekninen lautakunta hyväksyi kaavakonsultiksi A-Insinöörit Civil Oy:n, sekä kuuluttaa tuulivoimaosayleiskaavan vireille ja asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) yleisesti nähtävillä ajalle 9.1.2023 – 7.2.2023 ja pyytää siitä lausunnot tuulivoimalaosayleiskaavan OAS, 14.12.2022 sivulla 21 mainituilta.

Tekninen lautakunta 30.03.2023 § 24

Valmistelija	Tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi
	Iso-Petäjämäen tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli yleisesti nähtävillä 9.1.2023 -7.2. 2023 välisen ajan. Tekninen lautakunta pyysi osallistumis- ja arviointiohjelmasta lausunnot 14.12.2022 päivätyn OAS:n sivulla 21 mainituilta. Saaduista lausunnoista ja osallisuus- ja arviointisuunnitelmasta saaduista kuntalaispalautteista on laadisttu kooste, joka on liitteenä. Palautemateriaali on esitelty oheismateriaalina tekniselle lautakunnalle ja kulkee kokonaisuutena käsittelyn vaiheissa oheismateriaalina.
	Annetut lausunnot ja palautteet huomioidaan eri selvityksissä, lähtötietoja täydentävinä asioina, sekä kaavaluonnoksessa ja -ehdotuksessa sen mukaan mihin niillä on vaikuttavuutta. Viralliset vastineet palautteisiin ja lausuntoihin esitetään kaavaluonnos vaiheessa.
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta merkitsee lausunnot ja palautteet tiedoksi.
Päätös	Tekninen lautakunta merkitsi lausunnot ja palautteet tiedoksi. Tekninen lautakunta katsoo, että palautteisiin liittyen tulee virallisessa vastineessa huomioida hankkeen erilaiset maansiirto- ja räjädytöiden vaikutukset vesistöihin.

Tekninen lautakunta 18.01.2024 § 3

Valmistelija	Tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi
	Kaavaluonnos Iso-Petäjämäen alueen tuulivoimaosayleiskaavasta on valmistunut. Kaavaluonnos ja kaavaselostus on päivätty 18.1.2024 päivälle.
	Nähtävillä 9.1.2023 -8.2. 2023 välillä ollut OAS on päivitetty ja päivätty 18.1.2024 päivälle. OAS:sta esitetyt palautteet on koottu vastineineen liitteeseen 3 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautteiden kooste ja vastineet. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettiin useita kirjallisia lausuntoja tai kannanottoja. Tekninen lautakunta on kokouksessaan 30.3.2023 merkinnyt lausunnot ja palautteet tiedoksi.

Kaavoitusaloitteen mukainen 18 voimalan määrä on alueella tehtyjen tutkimusten ja selvitysten, sekä tarkemman suunnittelun johdosta jalostunut 13 voimalaan.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta merkitsee tiedoksi OAS:sin annettujen palautteiden ja kannanottojen ja lausuntojen kootut vastineet. Tekninen lautakunta päättää asettaa 18.1.2024 päiväyksellä olevat kaavaluonnoksen ja kaavaselostuksen yleisesti nähtäville ajalle 25.1.2024 – 1.3.2024 ja pyytää siitä lausunnot kaavaselostuksen kohdan 8.2. Osalliset mukaisesti. Kaava-aineistoa päivitetään maakuntakaavatilanteen osalta 16.1.2024 nähtäville asetetun maakuntakaavaehdotuksen tiedoilla.

Päätös

Tekninen lautakunta merkitsi tiedoksi OAS:sin annettujen palautteiden ja kannanottojen ja lausuntojen kootut vastineet. Tekninen lautakunta päätti asettaa 18.1.2024 päiväyksellä olevat kaavaluonnoksen ja kaavaselostuksen yleisesti nähtäville ajalle 25.1.2024 – 1.3.2024 ja pyytää siitä lausunnot kaavaselostuksen kohdan 8.2. Osalliset mukaisesti. Kaava-aineistoa päivitetään maakuntakaavatilanteen osalta 16.1.2024 nähtäville asetetun maakuntakaavaehdotuksen tiedoilla.

Tekninen lautakunta 02.07.2024 § 52 468/10.02.02/2022

Valmistelija

tekniinen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi

Kaavaehdotus Iso-Petäjämäen alueen tuulivoimaosayleiskaavasta on valmistunut. Kaavaehdotus ja kaavaselostus on päivätty 2.7.2024 päiväyksellä.

Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 25.1.2024-1.3.2024 välisenä aikana ja siitä saatiin 19 lausuntoa ja 39 mielipidettä. Yhteenveto kaavaluonnoksesta annetuista lausunnoista ja mielipiteistä vastineineen on kaavaselostuksen liitteenä. Päätöksiä tehdessä päättäjillä on mahdollisuus perehtyä kaikkiin yksittäisiin lausuntoihin ja mielipiteisiin kokonaisuudessaan.

Palautteessa korostuivat hankkeen ympäristövaikutukset, kuten melu- ja välkevaikutukset, maisemavaikutukset sekä sosiaaliset ja terveysvaikutukset. Lisäksi palautetta annettiin metsästykseseen, riistanhoitoon, ulkoiluun, virkistykseen sekä alueen tiestöön ja lentoliikenteeseen liittyen. Palautetta annettiin myös kaavahankkeen ja YVA-arvioinnin vuorovaikutuksen järjestämisestä ja hankkeen vaikutuksesta Lapinlahden kunnan vetovoimaan ja elinkeinoelämään. Luontoarvojen osalta palautetta annettiin erityisesti linnustosta, jonka johdosta YVA-arvioinnin kuvausta on kaavaselostuksessa täydennetty selvityksellä käytetyistä kartoitus- ja arviointimenetelmistä.

Kaavakarttaan, kaavaselostukseen, OAS:iin ja osaan selvityksiä on tehty päivityksiä palauteen ja tarkistetun suunnitelman osalta.

Saadun palautteen johdosta luonnosvaiheessa kaavakartalla esitetty pohjoisin voimala, numero 13, on jätetty ehdotusvaiheessa suunnitelmasta pois. Voimaloiden suurinta sallittua kokonaiskorkeutta on myös laskettu 280 metriin. Tämän seurauksena meluselvityksen keskiäänitaso 40 dB raja on muuttunut. Kaava-alueen raja on päivitetty uuden 40 dB:n keskiäänitasoalueen mukaan. Erityisesti uusi kaava-alueen rajaus vaikuttaa suunnittelualueen pohjoisosassa, jossa kaava-alue on supistunut oleellisesti. Yksittäisiä kaavamääräyksiä on myös täydennetty lausuntojen johdosta.

Osayleiskaavaehdotuksessa alueelle osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolle saa sijoittaa 12 kpl tuulivoimaloita (M-1). Alueelle on jo luonnosvaiheessa laadittu kattavat luontoselvitykset ja arkeologinen inventointi, joiden löydökset on huomioitu kaavakartalla suojelumerkintöinä (luo) tai merkintänä muinaismuistoalue (SM) sekä voimaloiden sijoittelussa. Lisäksi

luonnosvaiheessa laaditut melu- ja väkiselvitykset, sekä Iso-Petäjämäen hankkeen että Tielammen hankkeen kanssa yhdessä aiheutuvien yhteisvaikutusten osalta on päivitetty ehdotusvaiheessa kesällä 2024 Iso-Petäjämäen voimaloiden tarkistetun lukumäärän ja korkeuden mukaan. Maisemaselvityksen johtopäätöksiä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten osalta on tarkennettu kaavaselostuksessa uuden, laajan alueen tuulivoimahankkeet käsittävän ZVI:n, eli näkyvyysalueanalyysin pohjalta. Maisemaselvitystä varten laadittuja havainnekuvia on myös päivitetty ehdotusvaiheessa ja lisätty kaava-aineistoon.

Luonnosvaiheessa kattavien selvitysten, asukaskyselyn ja olemassa olevien lähtötietojen pohjalta laadittiin erillisenä, mutta kaavatyön rinnalla samanaikaisena prosessina etenevä laaja YVA-arviointi. Arviointiselostus oli nähtävillä saman aikaisesti kaavaluonnoksen kanssa. Yhteysviranomaisen on 8.5.2024 antanut perustellun päätelmä Iso-Petäjämäen tuulivoimahanketta ja sähkönsiirtoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Yhteysviranomaisen toteaa päätelmässään, että arviointiselostus on laadittu arviointiohjelman ja olennaisilta osiltaan yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta eikä se sisällä sellaisia olennaisia puutteita, jotka estäisivät yhteysviranomaisesta laatimasta perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä vaikutuksista.

Ehdotusvaiheen kaavaselostusta on täydennetty YVA-selostuksen johtopäätösten osalta sekä tarkennettu yhteysviranomaisen perusteluissa päätelmässään esiin nostamien täydennystarpeiden osalta.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää hyväksyä kaavaluonnoksesta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden vastineet ja asettaa Iso-Petäjämäen tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotuksen selostuksineen ja muun kaava-aineiston nähtäville MRL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaisessa tarkoituksessa nähtäville ajalle 4.7. - 30.8.2024 ja pyytää siitä lausunnot tuulivoimalaosayleiskaavan OAS, 2.7.2024 sivuilla 30-32 mainituilta.
Päätös	Tekninen lautakunta päätti hyväksyä kaavaluonnoksesta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden vastineet ja asettaa Iso-Petäjämäen tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotuksen selostuksineen ja muun kaava-aineiston nähtäville MRL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaisessa tarkoituksessa nähtäville ajalle 4.7. - 30.8.2024 ja pyytää siitä lausunnot tuulivoimalaosayleiskaavan OAS, 2.7.2024 sivuilla 30-32 mainituilta.